

Dedikace

Jde o zasvěcení kostela či oltáře a tím o jejich trvalé určení k bohoslužbě. První křesťané slavili eucharistii v soukromých domech; po milánském ediktu (313), se začaly stavět kostely na hrobech mučedníků. Od poloviny 4. stol. se budovaly na počest mučedníka také v místech, kde hroby nebyly, ale jeho relikvie se ukládaly do oltáře, který byl proto považován za jeho hrob. Později se ustálil zvyk zasvětit kostel jakémukoliv světcovi, i nemučedníkovi.

Deismus

Z lat. *deus* (= bůh). Deismus připouští možnost rozumového poznání božství při popření nutnosti nějakého objasňujícího náboženství. Tím se odlišuje od teismu. Vznikl v 17. století jako dílo Herberta di Cherbury. Jeho zásady byly rozšířeny Lockem a přijaty francouzským a anglickým osvícenstvím.

Dějiny spásy

Pro židovsko-křesťanské myšlení, doložené spisy Starého a Nového zákona, je charakteristické, že pohlíží na dějiny jako na místo spásy. Písmo se ve skutečnosti nepřekládá na prvním místě jako sdělení objektivních a nad-

časových pravd a neměnných zákonů ale jako sled konkrétních historických událostí, s nimiž je spojeno a v nichž se uskutečňuje působení-Boží. Pro SZ má v tomto smyslu základní význam odchod izraelského lidu z Egypta (exodus) a smlouva na Sinaji, zatímco v NZ nabývá významu jedině osoba Ježíše Krista. V něm nacházejí dějiny spásy své vyvrcholení. V Ježíšově slově, v jeho činech, ale především v jeho vzkříšení se začalo uskutečňovat království Boží, jehož dovršení ještě nenastalo. Doba mezi vzkříšením a dovršením království Božího je dobou církve. Z tohoto hlediska stojí Ježíš uprostřed času. Tvoří osu, střed dějin. To, co existovalo před ním, nabývá smyslu jeho prostřednictvím. To, co přichází po něm, je doplněním jeho díla a jeho vzkříšení. I když k završení dosud nedošlo, v Ježíši má už v podstatě svůj začátek to, co svět ve své úplnosti ještě očekává. Nakonec se dovrší to, co bylo zahájeno v jediném bodě dějin, v Ježíšově zmrtnýchvstání. Pak bude zřejmá také skutečnost že Bůh je pán veškerých dějin a že v konečném výsledku se spása a dějiny světa shodují.

AKTUALITY

POUŤ KE 14 SVATÝM POMOCNÍKŮM

Už začíná být tradicí, že se kolem svátku našich hospicových patronů vydáváme ke kapli Čtrnácti pomocníků tady v Semilech a vyprošujeme požehnání pro náš hospic, pacienty, jejich rodiny i naše dobrodince a modlitebníky.

Budeme moc rádi, když nás podpoříte a vyrazíte s námi **v neděli 6. 8. 2023 po mši sv. od kostela sv. Petra a Pavla (cca v 9.30 h) ke kapličce**, kde se společně pomodlíme. Poté Vás zveme na posezení a povídání na místní hřiště. Děkujeme všem, kteří nás podporují. Těšíme se na Vás.

Za domácí hospic
Lucie Stránská a Marie Zahradková

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 27. července 2023. Uzávěrka následujícího čísla: 10. srpna 2023. Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošík. Jednotlivé příspěvky zasílejte na adresu kraus.matej@seznam.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošík, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Koštofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 31. 7. – 13. 8. 2023

31. 7. Po Památka sv. Ignáce z Loyoly, kněze

KA 18.00 za † P. Jozefa Porubčana SJ

1. 8. Út Památka sv. Alfonsa Marie z Liguori, biskupa a učitele církve

KA 18.00 za † Jána Pajunka a dceru Cecilii s manželem

2. 8. St KA 08.00 za ++ rodiče Annu a Petra

3. 8. Čt KA 08.00 za † Kateřinu Masničákovou

4. 8. Pá Památka sv. Jana Marie Vianneye, kněze

KO 18.00 za kněze

od 16.30 v KO svátost smíření

5. 8. So DD 13.30 za farníky

KA 18.00 za † maminku Emilii

6. 8. Ne Svátek Proměnění Páně

KO 08.30 za † Vladimíra Zaciose a rodiče a za † Hanu Šimkovou

KO 14.00 – 15.00 tichá adorace NSO

7. 8. Po – – –

8. 8. Út Památka sv. Dominika, kněze

KA 18.00 za ++ Štefana, Katarínu, Pavlína a Františka

9. 8. St Svátek sv. Terezie Benedikty od Kříže, panny a mučednice, patronky Evropy

KA 08.00 za zdraví a Boží požehnání pro Majku

10. 8. Čt Svátek sv. Vavřince, mučedníka

KA 08.00 za zdraví a Boží požehnání pro Milku a Františka s rodinami

11. 8. Pá Památka sv. Kláry, panny

KA 18.00 za zdraví a Boží požehnání pro rodinu Ladislava Balušíka

12. 8. So DD 13.30 za farníky

KA 18.00 za Stanislavu Valovou

13. 8. Ne 19. neděle v mezidobí

KO 08.30 za zdraví a Boží ochranu pro MUDr. Marii Podobovou

Farnost
sv. Petra a Pavla

FRANTIŠEK NEBO DOMINIK?

Někteří lidé uvažují o vstupu do řehole, ale nemohou se rozhodnout, zda jít k františkánům nebo k dominikánům. Nevidí mezi těmito řádů žádný podstatný rozdíl. Na první pohled se zdají téměř stejné, když pomíneme barvu hábitu. Čím se vlastně liší?

Křesťanství na přelomu 12. a 13. století

Oba řády vznikly ve stejné době, na přelomu 12. a 13. století. Křesťanství už nebylo pronásledované náboženství, většina Evropy byla katolická včetně šlechtických rodů a panovníků, a jako obvykle v dějinách lidstva se ukázalo, že každý geniální Boží plán dokážou lidé přizpůsobit svému pohodlí natolik, že ztratí svou výbušnou sílu. Kláštery už dávno nebyly novinkou, kterou těžko prosazoval sv. Benedikt. Dostat svého syna do kláštera znamenalo pro mnoho rodičů zajistit mu do smrti teplé jídlo a střechu nad hlavou, navíc s jistotou věčné spásy. Že se bude přimlouvat u Boha za zbytek příbuzných, to také nebylo k zahoezení. Pokud byl ze šlechtického rodu, bylo jisté, že bude rovnou opatem. Také bylo prima mít strýčka farářem. Mohl synovce zaučit a předat mu výnosnou faru.

Potulní kazatelé s důrazem na chudobu

Vždycky, když v Církvi začnou převažovat ekonomické důvody nad pastoračními, je na obzoru velký průšvih. Osoby zasvěcené utěšeně tloustly a věnovaly se více sobě než svým ovečkám. Začali se objevovat „reformátoři“, kteří odsuzovali Církev jako profláknutou a už k ničemu, a přinášeli „inovativní myšlenky“, jako třeba mít všechno společné, i manželky. Jiní naopak objevili, že člověk duchovní musí žít jako anděl, jako by tělo vůbec neměl. Ale všichni měli jedno společné: kladli důraz na chudobu.

Papeži vstávaly vlasy hrůzou na hlavě, když slyšel o potulných kazatelích chudoby. A přesně v tuto dobu se objevují František a Dominik. Potulní kazatelé s důrazem na chudobu.

František byl Ital z Assisi. Dominik byl Španěl, který se usadil na jihu Francie, v Toulouse, kde kvetlo bludné učení albigenkých. Tehdejší církevní praxe boje s bludaři a pohany spočívala v tom, že se udělala křížová výprava, rytíři pobili ty, co se nechtěli nechat přesvědčit, a ty, kteří se „dali přesvědčit“, kněží pokřtili. Od tohoto způsobu Církve už před mnoha lety upustila, možná i díky sv. Dominikovi, který si myslel, že by bylo lepší jim to vysvětlit.

Ani František, ani Dominik nikdy nekázali proti Církvi. „Církev je špatná? I já jsem Církev, to znamená, že já jsem špatný a musím činit pokání!“ To byl postoj Františkův i Dominikův. Chceš něco změnit? Začni u sebe. Jak František, tak Dominik kázali chudobu. Ale nikdy to nebyl „pauperismus“, jaký byl občas oblíbený jako póza na středověkých univerzitách. Cílem Františkovy i Dominikovy chudoby bylo sloužit Kristu, následovat Krista, všeho se vzdát pro Krista, milovat Krista.

Je velmi pravděpodobné, že se František a Dominik setkali, když v Římě čekali na audienci u papeže, aby mu předložili ke schválení své nově založené řády. Nikdy, ani ve středověku, se nestalo, že by papež koukal z okna, houpal nohama a čekal, kdy někdo přijde, aby si mohl popovídat. Na audienci se čekalo mnoho dní a František s Dominikem měli dost času vyložit jeden druhému své záměry. Papež prokázal jasnozřivost Ducha svatého, když dokázal ve směsi nejprapodivnějších kazatelů chudoby odhadnout význam Františkova a Dominikova hnutí a dal jim své požehnání.

Proč se František s Dominikem nespojili?

Proč se tedy František s Dominikem nespojili, aby vytvořili jeden mohutný řád? Jestli si někdo myslí, že by se nesnesli dva kohouti na jednom smetišti, velmi se mýlí. Nebyli všichni františkáni a všichni dominikáni v dějinách řádů svatí, ale František a Dominik byli! Postoje žárlivosti, touhy po obdivu, snahy domino-

vat, to jim bylo naprosto cizí. Důvod, proč se nespojili, musíme hledat jinde. Podívejme se trochu blíže na postavy našich zakladatelů.

František byl ohnivý Ital, nebál se ztrapnit, když měl ukázat lásku ke svému Pánu, ke Kristu. Jeho srdce bylo vášnivé, položil sám sebe na oltář Boží, aby shořel jako celopal. Prudce odhazoval všechno, co by mu mohlo bránit v cestě za Kristem, dokonce i šaty, tak byl v tom důsledný. Vstoupil do služby Kristu zcela nahý. A protože se tak dokonale vyprázdnil od sebe sama, udělal místo Kristu, který si u něj učinil svůj příbytek, takže už nežil František, ale Kristus žil v něm, a navenek se to projevilo stigmaty.

Dominik byl přemýšlivý introvert. Nepřekvapoval, konal promyšleně a důsledně. Hodně studoval, ale když byla nouze, neváhal prodat své knihy, aby pomohl bližním. Modlil se často celou noc a v modlitbě byl velmi spontánní, natolik, že to budilo ostatní bratry ze spaní. Přes den býval spíš mlčenlivý a nabádal ostatní: „Mluvte jen s Bohem nebo o Bohu!“ Každý okamžik, který věnoval něčemu jinému než Bohu nebo bližním, mu připadal promarněný. Dominik byl Španěl, ale nebyl tmavý typ jako dnešní Španělé. Byl plavovlasý a modrooký. Nejúžasnější na něm bylo čisté srdce. Nejen čistota těla, kterou zachovával jako řeholník, ale naprosto čisté, bezelstné srdce, které se dívalo na svět jeho očima. A když se člověk podíval do jeho studánkových očí, dostával závrať z těch nebeských hloubek. Jásavá, radostná čistota. Nebe na zemi.

František měl obrovskou úctu k Eucharistii. Každý den se snažil být na mši svaté, ale cítil takovou pokoru, že nikdy nechtěl být vysvěcen na kněze. Dominik měl obrovskou úctu k Eucharistii, proto chtěl být knězem, aby měl denně přístup k Eucharistii a mohl ji přinášet také druhým lidem. František kázal, aby se lidé obrátili a činili pokání. Dominik šel dál. Trval na tom, aby bratři dominikáni studovali, aby lidem dokázali říct, čemu vlastně mají

věřit. Aby dokázali vyvrátit jejich pochyby a upevnit je ve správné víře. František miloval paní Chudobu a podřídil jí celý svůj řád. Dominik učil bratry, aby žili v chudobě, aby nelpěli na věcech, ale podřídil chudobu svatému Kázání. František následoval Krista Chudého, který kázal. Dominik následoval Krista Kazatele, který byl chudý.

Myslím, že rozdíl už začíná být docela jasný, ale ještě víc vynikne, když se podíváme přímo na modlitbu našich světců. O Františkovi se traduje, že pobíhal po klášteře, zoufale si rval vlasy a bědoval: „Láska není milovaná!“ O Dominikovi se traduje, že pobíhal po kostele, zoufale si rval vlasy a bědoval: „Co bude s hříšníky?“ Vyplývá z toho, že navzdory značné podobnosti obou řádů mají zcela různé cíle. Františkáni touží zpřítomnit Boží lásku ve světě. Dominikáni touží po spáse co největšího počtu duší.

Františkánská spiritualita je více afektivní, nebojí se projevit něžnost. Dominikánská je spíš rozumová, argumentační, ale není to povinnost. Františkáni mají mezi sebou také teology, nejen mystiky, a dominikáni mají také stigmatizované, nejen inkvizitory. I dominikáni mají rádi zvířátka, a nejenom na talíři, jak se občas tvrdí. Dominikáni také putují k hrobu sv. Františka, protože františkáni a dominikáni jsou bratři, i když se rádi pošťuchují.

Důležité je pracovat na budově Církve

Důležité je pracovat na budově Církve. Nezáleží na tom, jestli se dáte do práce na františkánském rohu nebo na dominikánském (nebo karmelitánském nebo benediktinském atd.). Důležité je hlavně něco dělat, nezústat stát opodál. František a Dominik to pochopili a zůstávají pro nás navždy velkými vzory. Byli schopni si navzájem podávat cihly, protože cílem práce nebyla jejich velikost, ale velikost Církve jako Těla Kristova. Ať tedy budete následovat Františka nebo Dominika, neuděláte chybu.

Jitka Hosanna Štěpánková